

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 24ης Μαΐου 2002

για τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Φινλανδίας, δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2002) 1931]

(Τα κείμενα στη φινλανδική και σουηδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2002/398/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 6, Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- (1) Η οδηγία 76/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών περί λιπασμάτων ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/97/ΕΚ ⁽²⁾, καθορίζει τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα λιπάσματα προκειμένου να διατίθενται στην αγορά με την ένδειξη «λιπάσματα ΕΚ» ⁽³⁾.
- (2) Το παράρτημα I της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ ορίζει την ονομασία τύπου και τις αντίστοιχες απαιτήσεις, π.χ. όσον αφορά τη σύνθεσή του, που πρέπει να πληροί κάθε λίπασμα που φέρει την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Τα λιπάσματα που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό κατατάσσονται σε κατηγορίες, ανάλογα με την περιεκτικότητα σε βασικά ενεργά συστατικά, δηλαδή σε άζωτο, φώσφορο και κάλιο.
- (3) Η οδηγία 76/116/ΕΟΚ τροποποιήθηκε και προσαρμόστηκε στην τεχνική πρόοδο αρκετές φορές ώστε, μεταξύ άλλων, να συμπεριλάβει νέους τύπους λιπασμάτων στο παράρτημα I.
- (4) Οι τροποποιήσεις στην οδηγία 76/116/ΕΟΚ εισήχθησαν με τις ακόλουθες οδηγίες:
  - οδηγία 88/183/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, η οποία επεξέτεινε το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ ώστε να συμπεριλάβει στο παράρτημα I απλά και σύνθετα υγρά λιπάσματα·
  - οδηγία 89/284/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, η οποία επεξέτεινε το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ ώστε να συμπεριλάβει στο παράρτημα I λιπάσματα που περιέχουν ασβέστιο, μαγνήσιο, νάτριο και θείο·

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 30.1.1976, σ. 21.

⁽²⁾ ΕΕ L 18 της 23.1.1999, σ. 60.

⁽³⁾ Ο όρος «λιπάσματα ΕΟΚ» που προβλέπει η οδηγία 76/116/ΕΟΚ αντικαταστάθηκε από τον όρο «λιπάσματα ΕΚ» με την έκδοση της οδηγίας 97/63/ΕΚ (ΕΕ L 335 της 6.12.1997, σ. 15).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 83 της 29.3.1988, σ. 33.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 111 της 22.4.1989, σ. 34.

- οδηγία 89/530/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, η οποία επεξέτεινε το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ ώστε να συμπεριλάβει στο παράρτημα Ι στερεά ή υγρά λιπάσματα που περιέχουν:
- ένα από τα ακόλουθα ιχνοστοιχεία: βόριο, κοβάλτιο, χαλκό, σίδηρο, μαγγάνιο, μολυβδαίνιο και ψευδάργυρο,
  - μείγματα τέτοιων λιπασμάτων τα οποία περιέχουν τουλάχιστον δύο από τα εν λόγω ιχνοστοιχεία,
  - έναν κατάλογο εγκεκριμένων οργανικών χηλικών παραγόντων για τη σύμπλεξη των ιχνοστοιχείων.
- (5) Οι προσαρμογές της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ στην τεχνική πρόοδο εισήχθησαν με τις οδηγίες 93/69/ΕΟΚ ⁽⁷⁾, 96/28/ΕΚ ⁽⁸⁾ και 98/3/ΕΚ της Επιτροπής ⁽⁹⁾. Δυνάμει των οδηγιών αυτών, προστέθηκαν νέα λιπάσματα στα παραρτήματα της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ.
- (6) Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ο όρος οδηγία 76/116/ΕΟΚ ερμηνεύεται σα να αναφέρεται στην εν λόγω οδηγία όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 4 και 5 παραπάνω.
- (7) Οι κανόνες που διέπουν τη σύσταση των λιπασμάτων που καλύπτονται από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ δεν προβλέπουν οριακή τιμή για την περιεκτικότητα σε κάδμιο των λιπασμάτων που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ».
- (8) Σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύσουν, περιορίσουν ή παρεμποδίσουν, για λόγους σύνθεσης, αναγνώρισης, επισήμανσης και συσκευασίας, τη θέση σε κυκλοφορία των λιπασμάτων που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» και που ανταποκρίνονται προς τις διατάξεις της οδηγίας αυτής και των παραρτημάτων της.

2. Η ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

- (9) Η Φινλανδία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιανουαρίου 1995. Η πράξη προσχώρησης ⁽¹⁰⁾ θεσπίζει μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τη χρήση και την κυκλοφορία καδμίου στο εν λόγω κράτος. Το άρθρο 84 παράγραφος 1 ορίζει ότι επί τέσσερα έτη μετά την προσχώρηση, οι διατάξεις που αναφέρονται στο παράρτημα Χ της πράξης δεν εφαρμόζονται στη Φινλανδία, σύμφωνα με το παράρτημα αυτό και υπό τους όρους που προβλέπει. Το άρθρο 84 και το σημείο 2 του παραρτήματος Χ της πράξης προσχώρησης ορίζουν ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, εφόσον αφορά την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, δεν θα εφαρμοστεί στη Φινλανδία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 και ότι οι διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ θα επανεξεταστούν βάσει των κοινοτικών διαδικασιών πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1998.
- (10) Το άρθρο 2 της πράξης προσχώρησης ορίζει ότι «από την προσχώρηση, οι διατάξεις των αρχικών συνθηκών και οι πριν την προσχώρηση πράξεις των οργάνων δεσμεύουν τα νέα κράτη μέλη και εφαρμόζονται έναντι αυτών υπό τους όρους που προβλέπονται στις συνθήκες αυτές και στην παρούσα πράξη». Το άρθρο 168 της πράξης προσχώρησης ορίζει ότι «τα νέα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα μέτρα που χρειάζονται για να συμμορφωθούν, από την προσχώρησή τους, προς τις διατάξεις των οδηγιών και αποφάσεων κατά την έννοια του άρθρου 189 (νυν άρθρου 249) της συνθήκης ΕΚ [...], εκτός εάν στον κατάλογο του παραρτήματος ΧΙΧ ή σε άλλες διατάξεις της παρούσας πράξης προβλέπεται προθεσμία».
- (11) Η οδηγία 98/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾ τροποποίησε επακολούθως την οδηγία 76/116/ΕΟΚ όσον αφορά την κυκλοφορία στην αγορά λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο στην Αυστρία, στη Φινλανδία και στη Σουηδία. Το άρθρο 1 ορίζει ότι, μεταξύ άλλων, η Φινλανδία μπορεί να απαγορεύσει την κυκλοφορία στην επικράτειά της λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο σε συγκεντρώσεις ανώτερες εκείνων που είχαν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο κατά την ημερομηνία της προσχώρησής της και ότι η παρέκκλιση αυτή ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1999 έως την 31η Δεκεμβρίου 2001.

3. ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- (12) Η απόφαση αριθ. 45/1994, της 21ης Ιανουαρίου 1994, του Υπουργείου Γεωργίας και Δασοκομίας της Φινλανδίας για τα λιπάσματα ⁽¹²⁾ καθορίζει, μεταξύ άλλων, μια οριακή τιμή για την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, συμπεριλαμβανομένων των λιπασμάτων με την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Σύμφωνα με το τμήμα 3, απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά της Φινλανδίας φωσφορικών ορυκτών λιπασμάτων με περιεκτικότητα σε κάδμιο η οποία υπερβαίνει τα 50 mg ανά κιλό φωσφόρου.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 281 της 30.9.1989, σ. 116.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 185 της 28.7.1993, σ. 30.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 140 της 13.6.1996, σ. 30.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 18 της 23.1.1998, σ. 25.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 241 της 29.8.1994, σ. 37 και σ. 308.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 18 της 23.1.1999, σ. 60.

⁽¹²⁾ Συλλογή της Φινλανδικής Νομοθεσίας αριθ. 45/1994 της 26ης Ιανουαρίου 1994, σ. 117.

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (13) Σε επιστολή τους με ημερομηνία 7 Δεκεμβρίου 2001 οι φινλανδικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή ότι η Φινλανδία, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ, σκοπεύει να συνεχίσει να εφαρμόζει από την 1η Ιανουαρίου 2002 τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο.
- (14) Σε επιστολή της με ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 2002 η Επιτροπή ενημέρωσε τις φινλανδικές αρχές ότι είχε λάβει την κοινοποίηση κατ' εφαρμογή του άρθρου 95 παράγραφος 4 και ότι η εξάμηνη προθεσμία για την εξέταση της κοινοποίησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 95 παράγραφος 6 είχε αρχίσει να ισχύει στις 8 Δεκεμβρίου 2001, την επόμενη ημέρα από την παραλαβή της κοινοποίησης.
- (15) Σε επιστολή της με ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2002 η Επιτροπή γνωστοποίησε στα υπόλοιπα κράτη μέλη το αίτημα της Φινλανδίας. Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης ανακοίνωση σχετικά με το αίτημα στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽¹³⁾ ώστε τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν γνώση των εθνικών μέτρων τα οποία η Φινλανδία επιθυμεί να διατηρήσει σε ισχύ.

III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ

- (16) Το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ορίζει ότι, εάν, αφού το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θεσπίσουν ένα μέτρο εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρήσει αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 30, ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους.
- (17) Η κοινοποίηση που υπέβαλαν οι φινλανδικές αρχές στις 7 Δεκεμβρίου 2001 επιδιώκει να επιτύχει την έγκριση διατήρησης εθνικών διατάξεων ασύμβατων με εκείνες οι οποίες αφορούν τη σύνθεση των λιπασμάτων ΕΚ που προβλέπονται στην οδηγία 76/116/ΕΚ.
- (18) Όπως δηλώνεται παραπάνω, το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ εμποδίζει τα κράτη μέλη να περιορίζουν την κυκλοφορία των λιπασμάτων ΕΚ στην αγορά εξαιτίας της σύνθεσής τους αλλά οι κανόνες που διέπουν τη σύνθεση δεν ορίζουν καμία οριακή τιμή για την περιεκτικότητα σε κάδμιο. Αυτό σημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, τα λιπάσματα ΕΚ που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της οδηγίας αυτής μπορούν να διατεθούν στην αγορά ανεξαρτήτως της περιεκτικότητάς τους σε κάδμιο.
- (19) Βάσει των προαναφερομένων, είναι σαφές ότι οι εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Φινλανδία, στο βαθμό που απαγορεύουν τη διάθεση στην αγορά φωσφορικών ορυκτών λιπασμάτων ΕΚ με περιεκτικότητα σε κάδμιο η οποία υπερβαίνει τα 50 mg ανά κιλό φωσφόρου, είναι πιο περιοριστικές από εκείνες που περιλαμβάνονται στην οδηγία 76/116/ΕΟΚ.
- (20) Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από τις φινλανδικές αρχές είχαν εκδοθεί πριν από την προσχώρηση της Φινλανδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως αναφέρεται παραπάνω, η πράξη προσχώρησης θεσπίζει μεταβατικές διατάξεις που επιτρέπουν στη Φινλανδία να συνεχίσει να εφαρμόζει τις εθνικές της διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο στα προϊόντα που διέπονται από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ για περίοδο τεσσάρων ετών. Με την οδηγία 98/97/ΕΚ επιτράπηκε στη Φινλανδία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις προαναφερόμενες διατάξεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001.
- (21) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 95 παράγραφος 4, όπως ερμηνεύονται βάσει του άρθρου 2 και του άρθρου 168 της πράξης προσχώρησης, η Φινλανδία κοινοποίησε στην Επιτροπή το κείμενο των εθνικών διατάξεων που εκδόθηκαν πριν από την προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις οποίες επιθυμεί να διατηρήσει, συνοδεύοντας το αίτημά της με έκθεση στην οποία παρατίθενται οι λόγοι οι οποίοι κατά τη γνώμη της δικαιολογούν τη διατήρηση των εν λόγω διατάξεων.
- (22) Η κοινοποίηση που υπέβαλε η Φινλανδία στις 7 Δεκεμβρίου 2001 για να επιτύχει την έγκριση της διατήρησης των εθνικών διατάξεων κατά παρέκκλιση των διατάξεων της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ κρίνεται επομένως αποδεκτή δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4, όπως ερμηνεύεται βάσει των άρθρων 2 και 168 της πράξης προσχώρησης.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 23 της 25.1.2002, σ. 5.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ

- (23) Σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης, η Επιτροπή οφείλει να διασφαλίσει ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που παρέχουν τη δυνατότητα σ' ένα κράτος μέλος να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες παρέκκλισης που προβλέπονται από το εν λόγω άρθρο.
- (24) Ιδιαίτερα η Επιτροπή πρέπει να ελέγχει αν οι διατάξεις που κοινοποιούνται από το κράτος μέλος δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 30 της συνθήκης ή από ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας.
- (25) Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή κρίνει δικαιολογημένες τις εθνικές διατάξεις, οφείλει να εξακριβώσει εάν οι εν λόγω εθνικές διατάξεις αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκριμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (26) Η Φινλανδία στηρίζει το αίτημά της στην ανάγκη προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Το κάδμιο σε λιπάσματα θεωρείται ότι συνιστά απειλή για το περιβάλλον και για την υγεία του ανθρώπου. Για την υποστήριξη του αιτήματός της η Φινλανδία αναφέρεται στα συμπεράσματα μιας φινλανδικής μελέτης που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2000 ⁽¹⁴⁾, η οποία περιλαμβάνει μια αξιολόγηση των κινδύνων που προκαλούν τα λιπάσματα που περιέχουν κάδμιο.

2.1. ΑΠΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

2.1.1. Γενικές πληροφορίες για το κάδμιο

- (27) Το κάδμιο είναι ένα βαρύ μέταλλο με φυσική παρουσία στο περιβάλλον αλλά οι περισσότερες εκπομπές αυτού του μετάλλου οφείλονται σε διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες (παραγωγή μη σιδηρούχων μετάλλων, καύση ορυκτών καυσίμων, διασπορά λιπασμάτων κ.λπ.)
- (28) Σήμερα διεξάγεται μια γενική αξιολόγηση κινδύνων για το μεταλλικό κάδμιο και για το οξειδίο του καδμίου, βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1993, για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων από τις υπάρχουσες ουσίες ⁽¹⁵⁾, με εισηγητή το Βέλγιο. Η εν λόγω αξιολόγηση κινδύνων θα αφορά όλες τις σημαντικές χρήσεις και εκπομπές του καδμίου. Σήμερα μόνο ένα μέρος του σχεδίου έκθεσης είναι διαθέσιμο για να συζητηθεί σε τεχνικό επίπεδο.
- (29) Από τα επιστημονικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα μέχρι σήμερα μπορεί να συναχθεί ότι το μεταλλικό κάδμιο και το οξειδίο του καδμίου γενικά μπορούν να θεωρηθούν ότι προκαλούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία. Συγκεκριμένα, το οξειδίο του καδμίου έχει ταξινομηθεί ως ουσία καρκινογόνος-μεταλλαξιογόνος-τοξική για την αναπαραγωγή, κατηγορίας 2 ⁽¹⁶⁾. Υπάρχει επίσης γενική συμφωνία ότι το κάδμιο στα λιπάσματα είναι με μεγάλη διαφορά η σημαντικότερη πηγή εισόδου του καδμίου στο έδαφος και στην τροφική αλυσίδα.

2.1.2. Το κάδμιο στα λιπάσματα

- (30) Το κάδμιο υπάρχει σε φυσική κατάσταση στα φωσφορικά ορυκτά πετρώματα τα οποία αξιοποιούνται χρησιμεύοντας ως πρώτη ύλη για την παρασκευή φωσφορικών ορυκτών λιπασμάτων. Στην τελική μορφή, τα λιπάσματα αυτά περιέχουν πάντα ορισμένη ποσότητα καδμίου, ανάλογα με την αρχική περιεκτικότητα των φωσφορικών πετρωμάτων.
- (31) Το κάδμιο θεωρείται επιβλαβές τόσο για το περιβάλλον όσο και για την υγεία του ανθρώπου. Τα φωσφορικά λιπάσματα έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντική πηγή εισόδου καδμίου στην αρόσιμη γη, όπου τείνει να συσσωρεύεται με τον καιρό. Οι καλλιέργειες έχουν την τάση να απορροφούν το κάδμιο από το έδαφος και η περιεκτικότητα των τροφίμων σε κάδμιο, που είναι η κύρια πηγή πρόσληψης καδμίου από τον άνθρωπο, αποτελεί πλέον αντικείμενο ανησυχίας για την υγεία του ανθρώπου. Όταν προσλαμβάνεται με την τροφή, το κάδμιο τείνει να συσσωρεύεται στα νεφρά και ενδέχεται να προκαλέσει νεφρική δυσλειτουργία σε ευάλωτες ομάδες.

⁽¹⁴⁾ Υπουργείο Γεωργίας και Δασοκομίας της Φινλανδίας, «Το κάδμιο στα λιπάσματα, κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία και για το περιβάλλον», Απρίλιος 2000.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 84 της 5.4.1993, σ. 1.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε παράρτημα I της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ και παράρτημα I της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε.

- (32) Οι περιβαλλοντικές ανησυχίες που προξενεί η παρουσία καδμίου στα λιπάσματα πρωτοεμφράστηκαν σε κοινοτικό επίπεδο κατά τις διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως αναφέρεται παραπάνω, σε αυτά τα τρία κράτη μέλη χορηγήθηκαν προσωρινές παρεκκλίσεις από την κοινοτική νομοθεσία για τα λιπάσματα ώστε να υπάρξει η δυνατότητα να αξιολογηθούν προσεκτικά οι κίνδυνοι από το κάδμιο στα λιπάσματα σε κοινοτικό επίπεδο.
- (33) Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή συνέλεξε πρώτα όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση έκθεσης στο κάδμιο των λιπασμάτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Επειδή δεν υπήρχαν επαρκή δεδομένα σε όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή ανέθεσε την εκπόνηση δύο μελετών για την επεξεργασία μιας μεθοδολογίας και διαδικασιών με σκοπό την αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον από το κάδμιο στα λιπάσματα⁽¹⁷⁾. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν στη συνέχεια να διενεργήσουν αξιολογήσεις κινδύνων σε εθνικό επίπεδο χρησιμοποιώντας την προαναφερόμενη μεθοδολογία και διαδικασίες.
- (34) Εννέα κράτη μέλη πραγματοποίησαν αξιολογήσεις κινδύνων για το κάδμιο στα λιπάσματα. Οι αξιολογήσεις κινδύνων διατίθενται στο κοινό από το Σεπτέμβριο του 2001 από τον ιστότοπο της Επιτροπής⁽¹⁸⁾. Επιπλέον, έχει δημοσιευτεί μια ξεχωριστή μελέτη η οποία αναλύει αυτές τις αξιολογήσεις κινδύνων και έχουν προταθεί διάφορες επιλογές σε κοινοτική κλίμακα για τη διαχείριση των κινδύνων από την ύπαρξη καδμίου στα λιπάσματα⁽¹⁹⁾.
- (35) Οι προαναφερόμενες αξιολογήσεις κινδύνων υποβλήθηκαν στην ΕΕΤΟΠ (επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον) και τώρα αξιολογούνται. Συγκεκριμένα ζητήθηκε από την ΕΕΤΟΠ να υποδείξει ποια είναι η μέγιστη συγκέντρωση καδμίου σε λιπάσματα που μπορεί να γίνει ανεκτή ώστε να αποφευχθεί μια σημαντική αύξηση της περιεκτικότητας σε κάδμιο του καλλιεργούμενου εδάφους λόγω της χρήσης φωσφορικών λιπασμάτων.
- (36) Χρειάστηκε μεγάλο σχετικά χρονικό διάστημα για να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση κινδύνων. Επιπλέον, η ΕΕΤΟΠ χρειάζεται χρόνο για τη λεπτομερή αξιολόγηση του επιστημονικού υλικού. Γι' αυτό, δεν στάθηκε δυνατό να υποβληθεί πρόταση κανονισμού για την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

2.1.3. Η αξιολόγηση κινδύνων που διενήργησε η Φινλανδία

- (37) Η αξιολόγηση κινδύνων που υπέβαλαν οι φινλανδικές αρχές αποτελεί μέρος της προαναφερόμενης διαδικασίας συλλογής πληροφοριών με βάση κοινή μεθοδολογία και κοινές διαδικασίες. Το πλαίσιο που χρησιμοποίησε η Φινλανδία για τη διενέργεια της αξιολόγησης κινδύνων περιλαμβάνει τρεις ενότητες.

2.1.3.1. Ενότητα της συσσώρευσης

- (38) Σύμφωνα με την ενότητα αυτή, η καθαρή συσσώρευση καδμίου στο έδαφος και στο εδαφικό διάλυμα (ή ενδοπορικό νερό)⁽²⁰⁾ που είναι το αποτέλεσμα της χρήσης λιπάσματος υπολογίζεται διαχρονικά και σε σταθερή κατάσταση. Η ενότητα της συσσώρευσης λαμβάνει υπόψη μια σειρά τιμών, για παράδειγμα μέσες και ακραίες τιμές λίπανσης. Η φινλανδική αξιολόγηση κινδύνων δείχνει ότι με βάση αυτή την ενότητα έχουν εξεταστεί οι ακόλουθες παράμετροι:
- η συνολική περιεκτικότητα σε κάδμιο του γεωργικού εδάφους (από τα ορυκτά λιπάσματα αλλά και τις ατμοσφαιρικές εναποθέσεις, τα αγροχημικά προϊόντα και τα απόβλητα),
  - η πρόσληψη καδμίου από τα φυτά ως συνάρτηση των ιδιοτήτων του εδάφους,
  - έγινε εκτίμηση των εξής στοιχείων για περίοδο εκατό ετών:
    - συγκέντρωση του καδμίου στο ενδοπορικό νερό/απόπλυμα,
    - ρυθμός απόπλυσης καδμίου,

⁽¹⁷⁾ ΔΠΠ, «Μελέτη σχετικά με τις απαιτήσεις για δεδομένα και με το πρόγραμμα παραγωγής και συλλογής δεδομένων με σκοπό την υποστήριξη μιας μελλοντικής αξιολόγησης των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον από το κάδμιο στα λιπάσματα», Μάρτιος 1999, και «Μελέτη για τη θέσπιση ενός προγράμματος αναλυτικών διαδικασιών για την αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον από το κάδμιο στα λιπάσματα», Φεβρουάριος 2000. [Η ΔΠΠ (Διαχείριση Περιβαλλοντικών Πόρων) είναι το γραφείο συμβούλων που έχει αναπτύξει τη μεθοδολογία αξιολόγησης των κινδύνων].

⁽¹⁸⁾ <http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/fertilizers/riskassest/reports.htm>

⁽¹⁹⁾ ΔΠΠ, «Ανάλυση και συμπεράσματα από την αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον λόγω της ύπαρξης καδμίου στα λιπάσματα, η οποία πραγματοποιήθηκε από κράτη μέλη», Οκτώβριος 2001.

⁽²⁰⁾ Ενδοπορικό νερό είναι το νερό εκείνο που περιέχει το έδαφος και συγκρατείται λόγω της τριχοειδούς ιδιότητας μεταξύ των στερεών σωματιδίων του εδάφους.

- περιεκτικότητα των εδαφών σε κάδμιο,
- παραγωγή καδμίου από τη διάβρωση,
- περιεκτικότητα των καλλιεργειών σε κάδμιο,
- πρόσληψη καδμίου από τα φυτά.

2.1.3.2. Ενότητα της έκθεσης

- (39) Σύμφωνα με αυτή την ενότητα, η πρόσληψη καδμίου που βρίσκεται στο έδαφος από τα φυτά που καλλιεργούνται και η επακόλουθη πρόσληψη καδμίου από τον άνθρωπο υπολογίζεται χρησιμοποιώντας παραμέτρους έκθεσης που χαρακτηρίζουν τόσο την υπόθεση της μέσης έκθεσης όσο και της ακραίας έκθεσης. Η έκθεση του περιβάλλοντος στο κάδμιο χαρακτηρίζεται επίσης για ευάλωτα περιβάλλοντα και θεωρείται ότι είναι η προβλεπόμενη συγκέντρωση καδμίου σε ένα συγκεκριμένο περιβαλλοντικό σύστημα.

2.1.3.3. Ενότητα χαρακτηρισμού κινδύνων

- (40) Η ενότητα αυτή επιτρέπει στη Φινλανδία να εκτιμήσει τη συχνότητα και τη σοβαρότητα των δυσμενών επιδράσεων που ενδέχεται να προκύψουν λόγω της πραγματικής ή της προβλεπόμενης έκθεσης στο κάδμιο.

2.1.4. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνων

- (41) Η εφαρμογή των εννοιών έδωσε τα ακόλουθα αποτελέσματα:
- όσον αφορά το νερό, η φινλανδική έκθεση αξιολόγησης των κινδύνων αναφέρει ότι «ο χαρακτηρισμός κινδύνων αποκαλύπτει πως σε όλους τους υποθετικούς υπολογισμούς που έγιναν υφίστανται κίνδυνοι για το υδάτινο περιβάλλον τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να οριστεί περιθώριο ασφαλείας και οποιαδήποτε αύξηση της φυσικής συγκέντρωσης μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για το υδάτινο περιβάλλον»,
  - όσον αφορά το έδαφος, η φινλανδική έκθεση αξιολόγησης των κινδύνων αναφέρει ότι «βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, οι σημερινές συγκεντρώσεις καδμίου στα φινλανδικά γεωργικά εδάφη παρουσιάζουν κίνδυνο για το εδαφικό περιβάλλον. Αυτό το συμπέρασμα βγήκε τόσο χρησιμοποιώντας μέσες εκχυλίσιμες συγκεντρώσεις καδμίου ⁽²¹⁾ όσο και 90 ποσοστιαίες τιμές στις πέντε καλλιεργητικές ζώνες της Φινλανδίας για το έτος 1987. Μόνο στη βορειότερη ζώνη ο λόγος PEC/PNEC ⁽²²⁾ χρησιμοποιώντας τη μέση συγκέντρωση είναι κάτω του 1. Οι λόγοι επικινδυνότητας για διάφορες καλλιεργητικές ζώνες ποικίλλουν από 1,2 έως 2,8»,
  - όσον αφορά την υγεία του ανθρώπου, η φινλανδική έκθεση αξιολόγησης κινδύνων αναφέρει ότι «στη Φινλανδία δεν υπάρχει περιθώριο ασφαλείας για την ομάδα κινδύνου (χειρότερες περιπτώσεις) μεταξύ του εκτιμώμενου επιπέδου στα ούρα και του κρίσιμου επιπέδου που έχει συνδεθεί με τις δυσμενείς επιπτώσεις του καδμίου στην υγεία». Η φινλανδική έκθεση αξιολόγησης κινδύνων αναφέρει επίσης ότι «εάν χρησιμοποιούνταν στη Φινλανδία τα φωσφορικά λιπάσματα με μέση σε κοινοτικό επίπεδο περιεκτικότητα καδμίου, η πρόσληψη καδμίου με την τροφή θα αυξανόταν περισσότερο από 40 % στη διάρκεια εκατό χρόνων, βάσει υπολογισμών με χρήση μοντέλου».
- (42) Είναι σαφές ότι τα συμπεράσματα αυτά αναφέρονται στη συγκεκριμένη κατάσταση του φινλανδικού εδάφους καθώς και στις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στη Φινλανδία.
- (43) Συμπερασματικά, η αξιολόγηση κινδύνων που πραγματοποιήθηκε από τη Φινλανδία καταδεικνύει ότι οι σημερινές συγκεντρώσεις καδμίου στο γεωργικό έδαφος της Φινλανδίας, παρουσιάζουν κίνδυνο για τους οργανισμούς του εδάφους και ότι η απόπλυση καδμίου από το γεωργικό έδαφος προκαλεί κίνδυνο για το υδάτινο περιβάλλον. Η Φινλανδία υποστηρίζει ότι η αξιολόγηση κινδύνων καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα ότι υπάρχει κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων για την υγεία ως αποτέλεσμα της σημερινής συνολικής έκθεσης του φινλανδικού πληθυσμού στο κάδμιο. Αν και η μέση πρόσληψη καδμίου μόνο από την τροφή δεν παρουσιάζει κίνδυνο για τη Φινλανδία, ορισμένα τμήματα του πληθυσμού είναι σε κίνδυνο λόγω υψηλής πρόσληψης με τη διατροφή, αυξημένης απορρόφησης ή/και καπνίσματος.

⁽²¹⁾ Η συγκέντρωση καδμίου που είναι διαθέσιμο για να προσληφθεί από τα φυτά.

⁽²²⁾ PEC = προβλεπόμενη περιβαλλοντική συγκέντρωση, PNEC = προβλεπόμενη συγκέντρωση χωρίς επιπτώσεις. Όταν ο λόγος PEC/PNEC είναι μεγαλύτερος από 1, αυτό δηλώνει ότι θα υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις.

2.1.5. Αξιολόγηση της θέσης της Φινλανδίας

- (44) Η αξιολόγηση κινδύνων που υπέβαλαν οι φινλανδικές αρχές πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία που έχουν θεσπιστεί σε κοινοτικό επίπεδο και θεωρείται ότι εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο αξιοπιστίας των πληροφοριών που λαμβάνονται.
- (45) Η Επιτροπή εξέτασε ήδη τις πληροφορίες που περιέχει η εν λόγω αξιολόγηση κινδύνων στο πλαίσιο της προπαρασκευαστικής εργασίας για την έγκριση πρότασης νέου κανονισμού για τα λιπάσματα⁽²³⁾. Την περίοδο εκείνη η Επιτροπή θεώρησε ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες παρείχαν επαρκείς ενδείξεις σχετικά με την ύπαρξη κινδύνου για το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου, οι οποίες προέκυπταν από τη διασπορά λιπασμάτων που περιείχαν κάδμιο στο φινλανδικό έδαφος. Γι' αυτό, η Επιτροπή πρότεινε στο άρθρο 33 της πρότασης της να παραταθεί η παρέκκλιση που έχει ήδη χορηγηθεί στην Αυστρία, στη Φινλανδία και στη Σουηδία από τη συνθήκη προσχώρησης. Επειδή ο προτεινόμενος κανονισμός δεν μπορούσε να εκδοθεί εγκαίρως, η Φινλανδία υπέβαλε αίτηση για την έκδοση επιμέρους απόφασης βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 6.
- (46) Μετά την επανεξέταση των επιστημονικών στοιχείων βάσει του φινλανδικού αιτήματος, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι φινλανδικές αρχές κατέδειξαν πως τα λιπάσματα που περιέχουν κάδμιο παρουσιάζουν κινδύνους για το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου και ότι οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από τις φινλανδικές αρχές με σκοπό τη μείωση στο ελάχιστο της έκθεσης του φινλανδικού περιβάλλοντος σε λιπάσματα που περιέχουν κάδμιο είναι αιτιολογημένες.

2.2. ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

- (47) Το άρθρο 95 παράγραφος 6, υποχρεώνει την Επιτροπή να ελέγχει μήπως τα προβλεπόμενα μέτρα αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, απουσία διακρίσεων σημαίνει ότι οι εθνικοί περιορισμοί στο εμπόριο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις εις βάρος αγαθών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.
- (48) Οι προβλεπόμενες εθνικές διατάξεις είναι γενικές και εφαρμόζονται τόσο στα εγχώρια όσο και στα εισαγόμενα φωσφορικά λιπάσματα ΕΚ. Επομένως, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέσον επιβολής αυθαίρετων διακρίσεων μεταξύ οικονομικών παραγόντων στην Κοινότητα.

2.3. ΑΠΟΥΣΙΑ ΣΥΓΚΕΚΑΛΥΜΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

- (49) Κάθε αυστηρότερο εθνικό μέτρο σχετικά με τη σύνθεση των λιπασμάτων ΕΚ που αποκλίνει από τις διατάξεις μιας κοινοτικής οδηγίας συνιστά κανονικά εμπόδιο στο εμπόριο. Προϊόντα που μπορούν να διατεθούν νόμιμα στην αγορά στην υπόλοιπη Κοινότητα δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά του υπόψη κράτους μέλους. Το σκεπτικό των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 95 είναι να μην επιτρέπεται η εφαρμογή των προβλεπόμενων περιορισμών που βασίζονται στα κριτήρια των παραγράφων 4 και 5 για απρόσφορους λόγους, οι οποίοι στην πραγματικότητα συνιστούν οικονομικά μέτρα που θεσπίζονται για την παρεμπόδιση της εισαγωγής προϊόντων από άλλα κράτη μέλη για να προστατευθεί εμμέσως η εθνική παραγωγή.
- (50) Όπως διαπιστώθηκε παραπάνω υπάρχει πράγματι ανησυχία όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου λόγω της απόθεσης λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο στο έδαφος. Συνεπώς, πραγματικός στόχος της διατήρησης των εθνικών διατάξεων φαίνεται να είναι η προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου και όχι η δημιουργία συγκεκαλυμμένων εμποδίων στο εμπόριο.

2.4. ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΜΠΟΔΙΩΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

- (51) Η προϋπόθεση αυτή δεν μπορεί να ερμηνευτεί κατά τρόπο που να παρεμποδίζει την έγκριση οποιουδήποτε εθνικού μέτρου που είναι πιθανόν να επηρεάσει την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Στην πράξη, κάθε εθνικό μέτρο που αποκλίνει από ένα μέτρο εναρμόνισης που στοχεύει στην εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς συνιστά κατ' ουσία μέτρο που είναι πιθανόν να επηρεάσει την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, για τη διατήρηση του επωφελούς χαρακτήρα της διαδικασίας παρέκκλισης που προβλέπεται από το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο πλαίσιο του άρθρου 95 παράγραφος 6, η έννοια του εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως ένα δυσανάλογο αποτέλεσμα σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

⁽²³⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα λιπάσματα [COM(2001) 508 τελικό της 14.9.2001].

- (52) Λόγω των κινδύνων που υπάρχουν τόσο για το περιβάλλον όσο και την υγεία του ανθρώπου, εξαιτίας της απόθεσης λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο στο φινλανδικό έδαφος, και λαμβάνοντας υπόψη ότι:
- όπως αναφέρεται παραπάνω, η πράξη προσχώρησης και η οδηγία 98/97/ΕΚ επέτρεψαν στη Φινλανδία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις εθνικές της διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο εν αναμονή της ολοκλήρωσης της αναθεώρησης της οδηγίας 76/116/ΕΚ όσον αφορά το ζήτημα της περιεκτικότητας των λιπασμάτων σε κάδμιο και
  - η γνώμη της ΕΕΤΟΠ δεν ήταν διαθέσιμη εγκαίρως ώστε να συνεκτιμηθεί κατά την έκδοση της παρούσας απόφασης, παρέχοντας μια επαρκή επιστημονική βάση στην Επιτροπή προκειμένου αυτή να προτείνει προσέγγιση των κοινοτικών οριακών τιμών περιεκτικότητας των λιπασμάτων σε κάδμιο ή να αποφασίσει εάν θα έπρεπε να επιβληθεί ένα λιγότερο περιοριστικό μέτρο,

η Επιτροπή θεωρεί ότι, σε αυτό το στάδιο της αναθεώρησης, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εθνικές διατάξεις θα αποτελέσουν δυσανάλογο εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους.

2.5. ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

- (53) Η Φινλανδία ζήτησε από την Επιτροπή να αποφασίσει βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 6, της συνθήκης πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2001. Εφόσον η Επιτροπή εγκρίνει το αίτημα για τη χορήγηση παρέκκλισης, η Φινλανδία ζητά να αρχίσει να ισχύει η απόφαση από την 1η Ιανουαρίου 2002.
- (54) Κατ' αρχάς, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, δεδομένου του διαδικαστικού πλαισίου που ορίζει το άρθρο 95 της συνθήκης και ιδίως της εξαμηνιαίας προθεσμίας για την έκδοση απόφασης, εναπόκειται στα κράτη μέλη να υποβάλουν εγκαίρως την κοινοποίηση στην Επιτροπή ώστε αυτή να είναι σε θέση να εκδόσει απόφαση σχετικά με την κοινοποίηση πριν γίνει εκτελεστό το σχετικό κοινοτικό μέτρο εναρμόνισης ⁽²⁴⁾.
- (55) Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η αρχή της ασφάλειας δικαίου, που είναι μια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, δεν επιτρέπει τις περισσότερες φορές την αναδρομική εφαρμογή κοινοτικών νομοθετικών μέτρων, εκτός εάν ο επιδιωκόμενος στόχος το απαιτεί και τότε μόνο υπό τον όρο ότι γίνονται σεβαστές οι έννομες προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών ⁽²⁵⁾.
- (56) Βάσει των προαναφερομένων, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι στην προκείμενη περίπτωση συντρέχουν οι όροι για να ισχύσει αναδρομικά η απόφαση για την έγκριση των εθνικών διατάξεων. Πράγματι, μολονότι υπάρχει η ανάγκη προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τους κινδύνους που προκαλεί η παρουσία του καδμίου στα λιπάσματα, η αναδρομική εφαρμογή των αυστηρότερων εθνικών μέτρων θα ισοδυναμούσε, στην πραγματικότητα, με υπονόμευση των έννομων προσδοκιών εκείνων των οικονομικών φορέων που ενήργησαν με την πεποίθηση ότι οι κανόνες που ίσχυαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2001 ήταν οι πιο φιλελεύθεροι που προέκυπταν από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ.
- (57) Η χρονική περίοδος για την οποία χορηγείται η παρέκκλιση πρέπει να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει στη μεν Επιτροπή να προτείνει στο δε Συμβούλιο και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εκδώσουν νομοθετική πράξη σχετικά με τη χρήση καδμίου στα λιπάσματα σε κοινοτικό επίπεδο. Εκτιμάται ότι η εν λόγω νομοθετική πράξη είναι δυνατόν να τεθεί σε ισχύ το 2005. Επομένως, η παρέκκλιση για τη Φινλανδία θα πρέπει να λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2005.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (58) Βάσει των προαναφερομένων, συνάγεται ότι το αίτημα της Φινλανδίας για διατήρηση εθνικών διατάξεων οι οποίες είναι πιο περιοριστικές από τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ όσον αφορά την περιεκτικότητα καδμίου στα λιπάσματα, το οποίο υποβλήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2001, μπορεί να γίνει δεκτό.

⁽²⁴⁾ Σε σχέση με αυτό επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην αιτιολογική σκέψη 35 της απόφασης που εξέδωσε την 1η Ιουνίου 1999 στην υπόθεση C-319/97 δηλώνει ότι «όσον αφορά τα κράτη μέλη, σ' αυτά εναπόκειται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 της συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 10 ΕΚ) να κοινοποιούν το νωρίτερο δυνατό τις εθνικές διατάξεις που δεν συμβιβάζονται με μέτρο εναρμόνισης, τις οποίες προτίθενται να συνεχίσουν να εφαρμόζουν».

⁽²⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιανουαρίου 1979 που εκδόθηκε για την υπόθεση C-98/78 Racke Συλλογή 1979, σ. 69, αιτιολογική σκέψη 20. Βλέπε επίσης τις αποφάσεις που εκδόθηκαν στις ακόλουθες υποθέσεις: C-110/97 Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. 000 αιτιολογική σκέψη 151· C-99/78 Decker Συλλογή 1979, σ. 101, αιτιολογική σκέψη 8· C-258/80 Rumity κατά Επιτροπής Συλλογή 1982, σ. 487, αιτιολογική σκέψη 11 και C-337/88 SAFA Συλλογή 1990, σ. I-1, αιτιολογική σκέψη 13.

Επιπλέον, η Επιτροπή κρίνει ότι οι εθνικές διατάξεις:

- δικαιολογούνται από τις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου,
- είναι ανάλογες των επιδιωκόμενων στόχων,
- δεν συνιστούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων και
- δεν συνιστούν συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

Ως εκ τούτου η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορούν να εγκριθούν,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, οι φινλανδικές διατάξεις που απαγορεύουν τη διάθεση στη φινλανδική αγορά φωσφορικών ορυκτών λιπασμάτων με περιεκτικότητα σε κάδμιο η οποία υπερβαίνει τα 50 mg ανά κιλό φωσφόρου εγκρίνονται.

Η παρέκκλιση ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Φινλανδίας.

Βρυξέλλες, 24 Μαΐου 2002.

Για την Επιτροπή
Erkki LIIKANEN
Μέλος της Επιτροπής